

Bir Bildircin Curnatası'nda Rusya ve Türkiye, Tahran Zirvesinde

Prof.Dr. Sema Kalaycıođlu

7 Eylül avcılar arasında, "Bildircin Curnatası" olarak bilinir. Öncesinde, esnasında ve sonrasında mutlaka hızı saatte ciddi değerlere ulaşan rüzgarlar eser ve şiddetli yağmurlar yağar.

Karadenizi Geçen Yorgun Bildircin Sürüleri

Rahmetli babam 2.Dünya şavaşı sırasında ikinci askerliğini Anadolu Kavağı'nda yaptığı için, Rusya(şimdiki Ukrayna) topraklarında, darı ile beslenip yağlanan o minimini kuşların, işte tam bugün, büyük gruplarla Karadeniz'i geçtiğini, Anadolu Kavağı'nda, sabaha karşı ışıldaklarla gökyüzünü aydınlatıp, ağlar geren avcılarının, bir fişek bile atmadan, bitkin halde ağlara takılan bildircinleri tek tek elle toplayıp, minik kafalarını nasıl kırdığını anlatırdı. Anlaşılan Türkiye'nin yine çok zor geçen o yıllarında, Boğaz Komutan'lığında görev yapan askerlerin de kursaklarına, bu çok lezzetli av etleri girermiş de, mideleri bayram edermiş.

7 Eylül 2018 ile Rusya'dan Esen Rüzgarlar

Eminim bu gece sabaha karşı Rusya'dan uçup gelen bildircinler, yine Güney Karadeniz'deki avcılarının ağına düşecektir. Ama Tahran'da bugün toplanan bir başka Astana zirvesinde, Rusya'nın ağına düşmemek için dikkatli olunması gerektiğini düşünüyorum.

2. Dünya savaşı sonrasında gelişen atmosfer'de Sovyetler Birliđi ile ilgili olarak, dünyada ve Türkiye'de gelişen tehdit algılaması, bugün ABD de, Avrupa'da ve Avrupa Birliđi'nde bir başka şekle dönüştü. Ama Türkiye, Sovyetlerin en doğal varisi olan Rusya ile ilişkilerini, "en derin stratejik ortaklık olarak" değerlendirirken, Rus bildircinlerinin, Türk avcılarının ışıldak ve ağlarına takılan kaderini paylaşmaktan kendini korumalı. Evet, zirveler biraz dünyaya, ama daha fazla ülkelerin kendi halklarına sundukları birer vitrin. Ama Rusya için,

Türkiye Çanta'da Keklik Olmamalı

Dünyanın bizim Rusya ile olan ilişkilerimizi kışkandığını hiç sanmıyorum. ABD de Rusya'nın 2016 seçimlerine müdahalesi, Trump'ın ve damadının Rusya ile olan ilişkileri, Başkan Trump'ın vatana ihanet ile ilgili bir açığı olup olmadığını ortaya çıkarmak ve onu bir an önce görevden alabilmek için sorgulanıyor. İngiltere, Rusya'nın ısrarlı reddine rağmen, Sergei Skripal'in Rus ajanlarınca zehirlendiğini ispat etmek üzere. Bu İngiliz halkının Brexit

kararlılığı ile ilgili bir değişme yaratır ve AB de kalmak için yeni bir referandum umudunu besler mi bilmiyorum. Ama Boğazlardan her geçen savaş gemisi, Güney Kıbrıs, Mısır ve Suriye'deki üsleri ve askeri varlığı ile Akdeniz'e daha fazla yerleşen Rusya'nın önce Türkiye, sonra Orta Doğu ve Doğu Akdeniz'deki etkisi, NATO'yu, ABD'yi veya İngiltere'yi kışkırtmaktan daha büyük bir risk unsuru.

Günü Kurtarmak mı? “Tavşana Kaç , Tazıya Tut” mu?

Şimdi Tahran zirvesi, Suriye'de yine bir günü kurtarmak anlaşmasına gebe gibi. Evet, Türkiye için yeni mülteci akımını önlemek gibi bir öneme sahip. Ancak Rejim güçlerini, Suriye'ye ait topraklarda muzaffer kılmak gibi bir misyonu olan Rusya(ve İran), İŞİD'in son kalelerinden İdlib'i yerle bir etmeye hazırlanan Esat güçlerini saldırıdan caydırmak için Tahran'da, Türkiye'den ne ister? Saldırının durdurulması(“katliamın önlenmesi”!), ABD nin de istediğı olduğuna göre, böyle bir zımni uzlaşma eşğinde, Türkiye'ye altından kalkamayacağı bir rol biçilmemeli.

“Kalıcı Çözüm” için Ortak Çaba mı? Rusya'nın Güçlü Eli mi?

Bu zirvede, Astana sürecinin ve siyasi anlaşmanın bir parçası olarak, kalıcı çözümün tartışılacağı söylenmekte. Kalıcı çözüm ne? Hangi muhalefet gidici? Hangisi kalıcı? İkisini her zaman birbirinden ayırmak mümkün mü? Tahran'da atılacak adımların Cenevre ayağı olacak mı? Türkiye'nin beklediğı ortak çözüm, elbette kulağa en hoş gelen çözüm. Ama İdlib'in ve İdlib gibi bir çok başka yerin, Suriye toprağı olduğunu kabul ettiğini bir kez daha telaffuz etmesi ve ördüğü duvarların arkasından vatani korumaya devam edeceğini biz kez daha taahhüt etmesi önemli. Türkiye, Suriye'de birilerinin vekili olarak varlık sürdüremez. Türkiye'nin güvenlik endişeleri haklıdır. Ama sınır ötesindeki geçici varlığını bunun dışında hiçbir şey meşru kılmaz.

Rusya, Suriye'de şu anda en güçlü taraf. ABD nin yeniden yaptırım uyguladığı İran, Rusya'nın önereceğı çözüm dışında bir çözüme sıcak bakmaz. Buna ABD çözümü de dahil. O halde Suriye topraklarında, Orta Doğu'da ve Doğu Akdeniz'de artık kalıcı hale gelen Rusya'nın isteyeceğı “kalıcı çözüm”, Türkiye'nin pek fazla söz söyleyemeyeceğı bir çözüm olma istidadında. O halde, Türkiye, Rusya ile olan mesafesini iyi kollamak zorunda.